

Korte mededeling

Voedselplanten voor *Daphnis nerii* LINNAEUS (Lepidoptera : Sphingidae)

Op 20 september 1988 ontving ik van de heer J.C. MEERMAN (Lelystad, Nederland) 14 jonge oleanderpijlstaartrupsjes. Als voedsel werd liguster (*Ligustrum ovalifolium*) aangeboden. Bij kamertemperatuur verliep de kweek voorspoedig. Van ei tot vlinder duurde de cyclus zowat 8 weken. Vanaf 6 november bekam ik de eerste imago's. Ik besloot met één paartje verder te kweken. Door het zachte weer kon ik de hele winter beschikken over verse ligusterblaadjes. Zo bekam ik achtereenvolgens nog imago's vanaf 4 januari 1989, 5 maart, 5 mei en 17 juli. De vlinders van deze laatste generatie liet ik allemaal vrij in de natuur.

Als natuurlijke voedselplanten worden in de literatuur vermeld : oleander (*Nerium oleander*), kleine maagdepalm (*Vinca minor*) en grote maagdepalm (*Vinca major*). Voor de kweek zijn deze planten in eigen omgeving dikwijls moeilijk te vinden. Sigurd HEINIG (*Ent.Z.* 1976 : 25-30) suggereert uit niet genoemde bronnen als alternatieve voedselplanten : liguster, okkernoot (*Juglans regia*), kornoelje (*Cornus*) en fuchsia. Op de Hawaii-eilanden, waar de oleanderpijlstaart in 1974 toevallig met een vliegtuig werd ingevoerd, is de vlinder nu overal het hele jaar door heel gewoon. De heer J.G.E. RIOTTE beleefde tijdens een kweek te Honolulu dat zijn rupsen op zeker ogenblik hun oleanderplant verlieten om een zoete aardappelplant, die toevallig ook in de kooi stond, volledig kaal te vreten (*Ent.Z.* 1976 : 72).

Het voorgaande zette me ertoe aan om met mijn oleanderpijlstaartrupsen enkele voedselproefjes te nemen. Hoe ik erin slaagde om in mijn werkkamer in volle winter een zoete aardappelplant (*Ipomoea batatas*) tot 2 meter hoogte te laten groeien, is een verhaal op zich. Laat het volstaan te zeggen dat de volgende planten door de rupsen niet aanvaard werden : zoete aardappel (!), okkernoot (!), gele en rode kornoelje (!) en forsythia.

Behalve de reeds gekende voedselplanten aten mijn rupsen ook vlot volgende planten :

- liguster (*Ligustrum ovalifolium*); dit gaat probleemloos omdat de plant ook 's winters overvloedig aanwezig is. Mijn rupsen werden hoofdzakelijk met liguster gekweekt.
- sneeuwbes (*Symphoricarpos albus*); gaat goed vanaf einde mei. De blaadjes zijn vrij dun maar blijven lang fris. De rupsen eten ook de bloempjes.
- es (*Fraxinus excelsior*); vanaf einde mei. De rupsen groeien vlot. Nadeel : de blaadjes verwelken snel en moeten minstens alle 2 dagen vervangen worden.
- kamperfoelie (*Lonicera*); wordt goed aanvaard.
- sering (*Seringa vulgaris*); wordt aanvaard maar is minder geschikt voor jonge rupsen. Bij vraat scheidt het blad sap af dat snel samenklontert tot harsachtige bolletjes waar jonge rupsen hinder van ondervinden. Ze groeien dan ook minder vlot als met ander voedsel. Grote rupsen ondervinden hiervan minder nadeel.

Aldus blijkt dat de oleanderpijlstaart niet zo strikt aan oleander gebonden is als algemeen wordt gedacht. Het aantal vervangende voedselplanten limiteert zich zeker niet tot bovenstaand lijstje. Aan u om er andere te ontdekken!

(W. TROUKENS, Van Souststraat 502, B-1070 Anderlecht).